

MAROSSZÉKI LAKODALMI SZERTARTÁSOK.

Miután a' legény a' leánynyal, 's szülőkkel is talán, a' dolgot eligazította, felvévén két három jó embereit, azokkal a' leány' házához megy, és a' szülőtől, vagy gyámoktól a' leányt forma szerint megkéreti. A' megkérő formula a' falukon ez: „Ns. Marosszékbén Kakasdon resideáló (ezen falusi tudósok sok kincserért nem mondanának ide magyar szót) Bartos Sándor ifju legény ő kegyelme, isten után kinézte magának jövendőbeli házastársul, és örök feleségül, kegyelmednek, Tövisi Lőrincz uramnak, hajadon lányát, Annát. Ennél fogva kéreti kegyelmedet általunk, hogy a' mit isten elvégzett, abban megegyezni ne terheltezzék.“ Felelet: „Ha istennek is úgy tetszik, legyen meg stb.“ Ekkor meghatározzák az eljegyzés' vagy mátkaság' napját: melly eljövén, a' két ház' jó embereinek nagyobb vagy kisebb számában a' két fél jegyet vált. A' legény szokott ilyenkor a' köznép- és al-renden két három tallért 's néha aranyat vagy gyűrűt is adni, a' lány gyűrűt néha, többnyire kezkenőt.

Ezután a' pap háromszor kihirdetvén, a' harmadik kihirdetés' vasárnapján, délután, vagy hétfőn reggel, a' vőlegény választotta két vőfőj (vagy vőfény) egyik házas, másik legény, pántlikás, pálczával vagy néha lóháton, 's pisztolylyal, bokrétás kalappal megindulnak, 's a' két fél kinevezte vendégeket meghívják hétfőn estvére siratóba, kedden estvére pedig nászba. Násznak hívják a' mulatságot, 's vendégséget vagy lakomát. Választanak a' két gazdák egy násznagyot, ki a' nászt vagy lakomát elintézi, 's igazgatja. A' férjhezendő leány választ magának egy nyoszolyaleányt (vagy nőszőlányt) ki neki fűsüt, vagy az alrenden pántlikát vásárfiáz. Hivogató formulája ez: „Ns. Marosszékbén Kakasdon resideáló Tövisi Lőrincz uram tiszteli kegyelmetöket, 's jó szívvel látja holnap vagy ma estve (hétfőn) kedves hajadon lányának Annának siratójába'. Hasonlólag itten Kakasdon resideáló Bartos Sándor ifju legény ő kegyelme is jó szívvel látja holnap után vagy holnap délután az isten' szent szójának meghallgatására, egykét tál ételnek, 's egykét pohár italnak elkötésére, és egykét pár táncznak eljárására.“ Hétfőn estve aztán összeülnek a' vendégek a' férjhezendő lány' házában, 's a' leány' szülői vagy mind a' két feléi őket megvászolja, vagy lakomázzák 's néha a' siratóban táncz is szokott esni. — Kedden délután az egész lakodalmazóság elmegy

a' lány' házához, 's ezt kikérvén, a' vőlegény' házához kíséri, 's onnan a' templomba. Az istentisztelet' végződte után az egész lakomasereg előállván a' hit' hallására, köztök megy elő a' két házasulandó. Megesvén a' hit, elkísérik a' vőlegény' házához az egypárt, 's ezután van a' nász, t. i. elébb táncz, aztán vacsora. Vacsora alatt a' vőfejeknek kötelességek minden étel' feladásakor verset mondani: melly végre használják e' czimü munkát: „Vőfények' kötelessége. Irattatott Mátyus Péter által (1829).“ Itt az első vőfej a' házasságot versekben ajánlja, a' kis vőfej ellene mond stb. A' nászba minden gazda kalácsot, vagy más süteményt viszen, a' mit Háromszéken radinának hívnak. (Illy radinát, vagy is valami ételt szoktak a' betegeknek is vinni vagy küldni). Ezekből legelőbb a' nőszőleányét adja fel a' vőfej, 's verset mond. Ezután jönnek a' többi radinák. Végre az egyik vőfej elbucsztatván a' menyasszonyt szülőitől, az elhálás következik. Ez alatt a' vendégek haza oszlanak: hanem reggelre összegyülvén, reggeliznek, megesik a' menyasszonytáncz, és ezután templomba kísérik az új házasokat. A' menyasszonytáncz ebből áll: A' vőfej egy tányérban az asztalra pénzt tesz le, 's felvévén a' menyasszonyt 's megtánczoltatván átadja egyik vendégnek. Midőn ezzel elvégződött a' táncz a' menyasszony sántának, betegnek tettei magát. A' vőfény előáll, 's a' tánczoltatót, mint kártévót, kárpótlásra kényszeríti. A' kártételek' előszámlálásakor, a' térde', bokája' kificzamítása, fara' letörése, stb ki nem maradnak, a' vőfény gyöngédebb vagy vastagabb izlése vetvén korlátot. Ekkor a' kártévó tánczos a' tányérba tenni szokás pénzzel váltakozik meg. Ez rendre jár minden vendégen.

BOLYAI FARKAS,

m. t. társasági l. tag.

U T A Z Á S.

**DR. FRIVALDSZKY IMRE' TERMÉSZETTUDOMÁNYI EXPEDITIÓJA
A' BALKÁNY' VIDÉKÉRE.**

Europának csaknem minden részei, még a' magos éjszak' sanyaru vidékeit sem vevén ki, e' napig megjárattak, 's nagyobb kisebb mértékben kitanullattak vizsga természetbu-